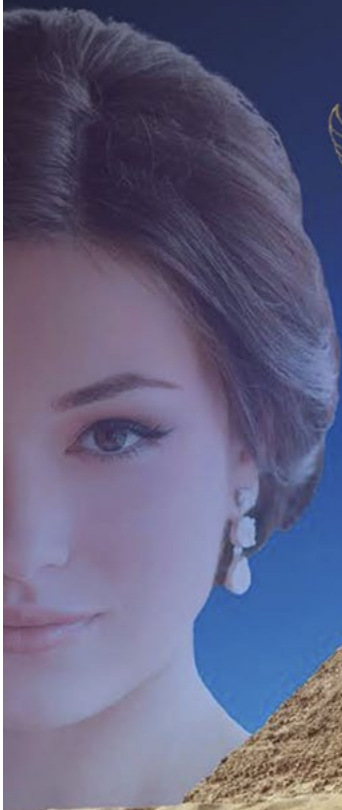


ÚTESY



JAROSLAVA ČERNÁ

Útesy

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cpress.cz
www.albatrosmedia.cz



Jaroslava Černá
Útesy – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2017

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS  **MEDIA a.s.**

ÚTESY

JAROSLAVA ČERNÁ

 **P R E S S**

Brno

2017

„Blázen? Promiň, já za to fakt nemůžu...“

Slova se ztišovala do šepotu a už se na ni ani nemusel dívat. „Omlouvám se,“ řekl rychle a snažil se ji vzít za ruku, když vstávala.

Ruka ucukla, byla studená a dlaň mokrá potem. Znovu sáhl po ruce, pohledem našel skříňku s příručním zavazadlem a druhou rukou mávl na letušku.

„Vystupujeme.“

„Pane, posaďte se, prosím, za chvíli najíždíme na ranvej.“

„Vystupujeme!“

V tónu jeho hlasu bylo tolik jistoty, že letuška, profesionálně připravená uklidňovat vystrašené pasažéry, pohrdavě pronesla : „Prosím, jistě.“

Udělala místo ve dveřích mezi nastupujícími a už klidně sledovala, jak opouštějí letadlo, a nacvičeným úsměvem vítala nové a nové příchozí.

„Do háje, proč? Proč teď? Bylo mi tak dobře. A už to přechází.“

Brnění pomalu ustupovalo, pot otírala kapesníkem. Věděla, že to přejde tak rychle, jak rychle to přišlo.

Věděl to i Maty, který stál nad ní s chápavým úsměvem, jako vždy. Vždycky měl kapesník, protože ona nikdy. Vždycky když se jí objevily na horním rtu kapičky potu, věděl, že je zle. Vlastně vždycky ne. Ne vždycky u toho měla odkrvený obličej a studené ruce, které se lehce chvěly.

Od určité doby se naučil ten stav rozlišovat a respektovat. Ani sám nevěděl proč, jen tak podvědomě tušil, že nemá smysl proti tomu bojovat, že to prostě tak je, že jeho žena je tím zvláštní a možná výjimečná.

„Omlouvám se za toho blázna, to ze mě jen tak vyletělo, protože jsem to nečekal. Tak jsme se těšili...“

Maty stál pořád ještě nad ní v odletové hale. Letadlo do Káhiry klidně odletělo před dvěma minutami.

„Já jsem to taky nečekala a taky jsem se těšila. Je to na houby. Už se to nevrátí. Tak dlouho jsme to odkládali, a když konečně...“ rozplakala se.

Brečela tak opravdově, jako když děcku seberete něco, na co se dlouho těšilo, a snilo o tom, jaké to bude.

Ani ji neutěšoval. Věděl, co to pro ni znamená. O cestě do Egypta snila celý život.

„Jdeme na panáka.“

Maty sáhl po kufříku. „Určitě něco vymyslíme.“

S úlevou vstala. „Jasně.“ Zнала ho. Už něco vymyslel.

„Počkej,“ potáhla a začala smrkat do provlhlého kapesníku. Zvuk se rozléhal vyprázdněnou halou.

„Čistíš si mozek, co? Takhle normální člověk nesmrká.“ Pak už ho jen napadlo, že nemá normální ženu, ale samozřejmě výjimečnou, a nahlas řekl: „Ten kapesník si už nechej.“ Oba se tomu zasmáli

a přešli halou k „meeting pointu,“ kde skoro nikdo nebyl, vlastně jen cizinci, protože našinec nebude utrácet v tak drahém občerstvení.

„Vodku?“ Maty nečekal na souhlas a už byla na stole. Sám si dal kolu a díval se na ni s trochu pobaveným úsměvem. „Tak to vybal. No? Na co myslíš?“

Úplně klidná se s předstíraným rozhořčením zeptala na to, na co oba mysleli. Vlastně to ani otázka nebyla.

„Tak co? Spadne?“ Kostky ledu cinkly o skleničku.

„Jestli myslíš to letadlo, tak podle tvojí reakce určitě, ale nevím, třeba ne. Fakt nevím, co si o tom mám myslet. To už je i na mě trochu moc. Každopádně my tam nejsme, ať se stane cokoli, a budeme to brát tak, že jsme se prostě rozhodli jinak, a důvody teď nechejme být. Je ti dobře?“

„Právě že je mi úplně skvěle. Dívej.“ Sáhla mu teplou suchou rukou na předloktí. „Je to pryč. Bylo to tentokrát hodně silné. Jen nevím, jestli nemáme někomu něco říct...“

„Jako že si myslíme, že spadne letadlo, protože se ti udělalo špatně?“

„To nebylo špatně, špatně je mi jinak.“

„Miláčku, já vím, co myslíš. Ale taky vím, že my dva s tím vůbec nic nemůžeme dělat. Jestli se má něco stát, tak to neovlivníme. Nikdo by nám to ani nevěřil.“

Byl zcela vážný a měl úplnou pravdu.

„No, a teď ti přinesu ještě jednu vodku.“

Vstal, odešel, vodku přinesl číšník. Taký velkou neperlivou vodu.

Napadlo ji, že asi šel na záchod a že mohla jít taky. Vodka jí příjemně stoupala do hlavy a tak dobře se už dlouho necítila. To je teda síla. Roky sní o dovolené v Egyptě. Když se konečně odhodlá a pře-

koná nevysvětlitelný pocit, že ji tam čeká něco zvláštního, tak prostě jen vystoupí z letadla a neletí.

Prostě neletí.

Mezi vodu a vodku dopadl průvodce Londýnem. „No, Janinko, mrkni na to, co tomu říkáš?“ Janinko jí říkal, jen když byl v rozverném náladě.

„Londýn?“ vydechla. „Jéžiš, Londýn! Jak tě to napadlo? Jasně, Londýn!“

„No, tak to mi stačí. Věděl jsem, že se ti to bude líbit. Víš co? Vyber něco k jídlu a já jdu zkusit udělat, co se dá.“

A odešel. Nechal ji samotnou, asi aby se jí to znovu mohlo honit hlavou.

Ne, nemá to smysl, je to pryč.

Udělal si pohodlí, objednala jídelní lístek a sledovala skupinku sportovců v příletové hale.

Označkové šustákovky, označkové tašky, označkové obličej. Prohráli. Nedalo se odhadnout, jestli jsou zvyklí vítězit, ale zklamání v obličejích měli všichni. Nikdo je nečekal. To je asi horší než prohra.

Ale ne, viděla to moc pesimisticky. Tři z nich vykouzlili úsměvy a otevřeli náruče. A už muchlají tři krásné nohaté vysoké holky. No jo, sportovci. Asi to budou nějací basketbalisté. Mě by s mým metrem šedesát čtyři přehlídli jak krajinu. Tři dvojice vrostly do dlažby v hale a zbytek týmu zmizel za dveřmi, co se samy otvírají a zavírají.

Láska, a všechno vypadá jinak...



„Ty sis zase dala smažené žampiony?“ probral ji Maty. „Tak dobrou chuť. To jsou změny, a mně jako vždycky svíčkovou. Ty fakt víš, jak mě potěšit. Tak se do toho dej a hlavně se nepřejídej, protože... protože... hádej, co bude? Bude to, že my dva budeme... budeme v letadle do Londýna, a to za necelé dvě hodiny a za necelé tři hodiny budeme tam a pak... pak se uvidí.“

Sklapl, dosedl a začal se cpát svíčkovou, kterou ona nevaří, protože to neumí.

A Jana si napichovala svoje smažené žampionky a namáčela je důkladně v tatarce, protože to milovala. Moc se neptala, jen: „Kufry?“ Odpovědí bylo: „V pohodě, dojdou za náma.“ „Letenky?“ „Přebukováno.“

No tak co.



Londýn

Na londýnském letišti Heathrow si už nevzpomněli vůbec na nic. Už netušili, že podle její předtuchy mělo přinejmenším spadnout letadlo z Prahy do Káhiry. Nevěděli, že tam jsou úplně náhodou. Všechno probíhalo v takovém klidu a pohodě, že to teda asi náhoda být nemohla. Jasně, nic se neděje náhodou, všechno je tak, jak má být.

Navíc svítí slunce jako v létě, i když je začátek října, taxi čeká před letištní halou a v prvním hotýlku naproti Hyde Parku je pro ně připravený pokojík jak z románu, co v nich o Londýně jen čtete.

„No?“ svalil se Maty na postel, obrátil k ní hlavu a zvedl obočí.

„No,“ svalila se vedle něho, „já nevím co říct, je to perfektní. Dám si sprchu a otevřeme něco z ledničky a...“

„A víš co?“ zafuněl jí Maty do podpažní jamky, „rozdělíme si to. Ty si dáš sprchu, pak si dáme oba,“ to už mu hlas sládl, „mezitím já rychle najdu něco v té ledničce a pak si to dáme třeba znova.“

A nedali si to znova.

„Jani, miláčku, vstávej už je večer.“ Snažil se ji probrat rty, které ochutnaly před hodinkou celé její tělo.

„Ty hříšník. A můžu se jít sprchovat znova,“ předla ještě ochrap-tělým hlasem do polštáře. „Tak úžasný sex se snad ani dvakrát denně opakovat nedá.“

„Neříkej mi, že jsem si tě unavil, když sis stihla i zdřímnout. Ty jsi teda případ.“

„Já a unavená? Naopak. Mám tolik energie, že už se potřebuju jen pořádně najíst a hurá na Londýn.“

Za jejich dlouholeté manželství oba věděli, že když má hlad, tak je to během pěti minut otázka života a smrti a prostě se musí najíst. A tak na sebe hodili jen něco pohodlného, sešli do přízemí do re-staurace a objednali si hotovku. Bylo toho hodně a bylo to dobré, takže to stejně nesnědla, protože jedla sice pořád, ale málo. Její muž ji spokojeně pozoroval, to dělával vždycky, když měla hlad a chut-nalo jí, protože věděl, že mu pak zase chvilku vydrží a neumře hladu.

Někdo Matymu za zády a Janě přímo před očima zapnul večerní zprávy a ji zamrazilo. Naštěstí už dojedla. Anglické zprávy jsou skoro stejné jako ty naše, jen v angličtině. Oba však mluvili anglicky ply-nule.

Úplně jako naše TV NOVA.

Situace na blízkém východě.

Krise v jedné z politických parlamentních stran.

Nezaměstnanost v Anglii a Evropě.

Audience u královny.

Hromadná dopravní nehoda na dálnici.

Neuvěřitelné! Zvířátka v ZOO na závěr.

Sport.

Počasí.

Jediný rozdíl byl v tom, že je nesledovala ze svého oblíbeného koženého křesla v obýváku, ale z obyčejné židle v jídelně londýnského hotýlku.

„Hej,“ zastínil jí Maty hlavou obrazovku a vnutil se jí do zorného pole. „Zprávy skončily, víš? A nedívej se na mě tak překvapeně. Fakt se nezlobím, že se nic nestalo. Naopak. Jsem rád, že jsme tady a začalo to dobře.“

„Jak ty víš, na co myslím?“ hned mu to vrátila. „No, ale proč? Proč mi tak bylo? Přece kdyby to blbý letadlo třeba spadlo, ve zprávách by to určitě bylo. Tak, kruci, proč? Já jsem asi fakt blázen.“

A to už se zase oba smáli a říkali si, že ne, že je to fajn, že se nic nestalo, a že je lepší být v pohodě a třeba blázen v Londýně než být chytřej a bohatěj a někde mrtvej. Vzali se za ruce a šli do Hyde Parku na večerní procházku. Byla dost zima na to, jak byl krásný a slunečný podzimní den, jenže oni byli rádi, že neprší a že se můžou procházet. Jana si totiž myslela, že v Anglii prší skoro pořád.

Když se vrátili do svého pokojíku, byla tam taky zima. Ale taková ta příjemná, co vás jen zažene pod deku a dobře se v ní spí.



Seděla u otevřeného balkonového okna, popíjela kávu a potahovala ze své první ranní cigarety. Maty se rozhodl snídat v soukromí a šel sehnat něco k jídlu. Rozhodla se nesledovat hodinky, a tak je radši zavřela do kapsičky kosmetického kufříku. Bude lepší se nestresovat časem a neříkat si, co všechno musíme vidět a stihnout.

V tom byl Maty úplně jiný.

Když se ráno probrala, na jeho posteli už byla rozložená mapa, po které kroužil jeho prst. Jakmile se prst zastavil, pronesl: „No, to určitě, to taky,“ a prst jel ještě dál: „To musíme vidět, tam jsem taky nebyl, tady musíme underground,“ prst rychle přelétl kusem mapy, protože mluvil o metru, pak se prudce zastavil, což asi mělo znamenat, že vystoupil z metra a ozvalo se „hm, hm, hm“.

To už nevydržela. „Pojed' zpátky, tady je taky fajn.“

Vysvětlil si to úplně jinak, prstík sklouzl z mapy a rychlostí metra zajel pod její peřinu. „Ještě kousek a počůráám ti ruku.“

„Nevadí, nevadí, to já všechno vydržím, ale takhle objevovat historii Londýna s jeho vůněmi a zákoutími, to si nemůžu nechat ujít.“

Ale vyčůrat se stihla, dokonce si i vypláchnout pusou, a přitom sledovala roztouženého manžela.

Ráda ho sledovala roztouženého, protože to bylo silně nakažlivé. A když k němu šupla zpátky pod deku, byl opravdu jako rozjeté metro, které v pravý čas a na tu správnou dobu zastaví na té nejlepší zastávce, jen se trošku rozhlídne, jestli jede dobře, nabere úžasné zrychlení, pak jako by koleje vedly do vody, krásné, teplé, a pak se zatočí a vedou prudce nahoru a někdo jí drží pusou a udýchaně prosí: „Jani, miláčku, Jani, nekrič tak, je otevřený balkon, promiň, jéé, teda, teda... není tady špatně.“

„No, ty si ale šikovnej,“ slastně se protáhla. „Musíme se ale domluvit, co jsme sem přijeli dělat,“ dodala ještě s výrazem adrenalínového prožitku.

„Tak jo, metrem jezdit nebudeme, zkusíme červené patrové autobusy, to bude jóízda,“ při posledním slově jí zavrtával prst do pupíku, ale přehnal to, vyjekla a vymršťeným kolenem dostal přímý zásah do spánku.

Pink... hned byl chvílku klid.

„Promiň, milence, to nebylo za to, no... to sis fakt nezasloužil. Vstáváme?“

„Vstáváme! Kde je moje mapa?“

„Mám nápad, mapu potřebovat nebudeme, zajdeme do britského infocentra a tam si necháme poradit ty nejlepší vyhlídkové okruhy, ať vidíme co nejvíce,“ podívala se na Matyho. Ten se šklebil, nikdy neměl rád, když mu někdo radil. Všechno si rád organizoval po svém.



Odháněla myšlenky kartáčkem na zuby. Ale byly tady.

Typický individualista s osobností vůdce. V tom se taky úplně lišili.

Maty se téměř nikdy sám od sebe nedával do hovoru s cizími lidmi. Ne že by nebyl slušný a nezdravil, ale vždycky měl odstup. Pokud po něm ovšem někdo nechtěl radu. Radil jasně, stručně a srozumitelně. Pomáhal jen těm, kdo opravdu pomoc potřebovali, a to bez ohledu na okolnosti a svoji vlastní újmu. Třeba při dopravní nehodě, která se jim nedávno stala před očima.

Zastavil, zastavil další auto, řidiče nechal hlídat provoz, dalšího pověřil voláním sanitky, pak kontroloval mě, jak se snažím dostat zraněné lidi z auta, rozdělil nám úkoly podle závažnosti zranění, a než přijela sanitka, byli všichni ošetřeni a my tak špinaví, že jsme mohli všechno, co jsme měli na sobě, vyhodit rovnou do popelnice.

Pak s přehledem předal velení lékaři ze sanitky, která dorazila, právě když jsme si vodou s příchutí citronu oplachovali ruce.

Když se pak Jana začala po pár minutách v autě klepat a nějak to na ni dolehlo, tak ji pochválil a bylo po stresu.

Jedeme dál.

Běda ale, když někdo vyžadoval pomoc a Maty usoudil, že nemá nárok a že si musí pomoci sám.

Nesnášel fňukaly a lidi, kteří svádí své problémy a bezmocnost na druhé. Podle zásady „neuč hladového rybu jísti, ale nauč ho rybu chytati“ mu mile řekne: „To je jen tvůj problém, tvé rozhodnutí a ty si za ně zodpovědný.“

V tom byla Jana úplně jiná. Lidská dušička pro ni byl svět plný tajemných záhybů a tůněk a každého vnímala, ještě než na ni promluvil. A že promluví, to věděla předem. Lidi se jí ptali na cestu, dávali se s ní do hovoru, i když pro ně byla cizí, řekli jí věci, které možná nikdy neřekli ani vlastní matce. Stávalo se jí to často v cizích městech, když jezdila s Matym na služební cesty. Někdy to bylo častěji, protože na většině projektů dělali v určité fázi spolu. Byli dobrý tým, ale než začínala svou práci Jana, chtěla poznat město, jeho atmosféru a lidi.

Začínala u veřejných záchodů a ty ji nikdy nezklamaly.



Městečko větší nebo menší, záchodky jsou všude stejné a všude jiné. Všude je stejný typický zápach a obsluha. Téměř všem v obličej přectete množství alkoholu prolitého hrdlem. Různé jsou zástrčky na dveřích, anebo vůbec to, co zašoupnete pro zdání alespoň minimálního soukromí. Vždycky je dole nebo nahoře otvor, kterým uniknou i ty nejintimnější zvuky, takže přesně víte, co dělá kolegyně v nouzi o tři budky dál. Nádherné pozůstatky nedávné doby socialismu.

Dříve obchody a obchůdky, dnes supermarkety, je to jedno, ale každý z nich má své stálé uklizeče. Sbírají kolem ještě čerstvé a kouřící zbytky cigaret a lačně je dojíždějí. Každý má svoji popelnici, kterou hlídá, a zná průměrný počet vratných lahví a jejich cenu. Po pár pivech se vyhřívají na sluníčku a radují se z tepla.

Pak se vracela na náměstí a už věděla, kterou dobou tam bude více aut, kdy chodí na oběd úředníci a v kolik se vyrojí maminy s dětmi a igelitkami, protože ty jsou na nákupy nejpraktičtější. Přemýšlela, kdo je doma čeká, co budou vařit a jaké asi mají partnery.

Pak sledovala číšníky a prodavačky. To je kapitola sama pro sebe. Nejradši měla starší dámy v obchůdcích s textilem a ty mírně obézní. Ty vám po vytažení ramínka z řady a snahou o vyzkoušení zaručeně řeknou, že vám budou malé, anebo že vůbec nejsou na vaši postavu. Mokrát už takovým dámám dopřála malé vítězství při výběru šatů na metr sedmdesát a nechala si poradit při výběru blůzy, nejlépe propínací a spíše pro její babičku.

Měla ráda atmosféru českých a moravských měst a to, co při svých průzkumných výpravách pochytila a vstřebala, dokázala využít ve své práci.



„Tak nevíš, kde mám tu mapu?!“

„Vím,“ odpověděla její pusa s vyčištěnými zuby, „ale neřeknu, protože jsme se domluvili, že mapu nepotřebujeme.“

„Ty ne, já jo.“ Maty dokonce v rámci hledání mapy ustlal.

„Jani, ty víš, že mapu potřebuju alespoň k orientaci.“

Jasně že věděla, že bez mapy nikam nemůže.

„Tak mapa je pod postelí a já si ještě zapálím, než si ji složíš, jo?“

„Nojo.“

Mapa byla složená okamžitě, což není normální, takže než cigaretu típla, vyřídil ještě telefonáty dětem, své mamince a Janině tchyni, taky tetě Olině a kolegovi z práce.

„Všechno v pořádku, zlato, jde se.“

Na Regent Street jeli taxíkem a po stručném doporučení, kde začít prohlídku Londýna v infocentru, pokračovali červeným patrovým autobusem na Trafalgarské náměstí.

Tam musí každý, kdo přijede do Londýna. Je to úplně něco jiného než náš Václavák, srovnávat se to nedá, ale je to prostě centrum, ze kterého můžete spoustou cest na všechny strany. Zvolili klasiku a došli k Buckinghamskému paláci, prohlídli si královnino sídlo, pak Queen's Gallery.

Jana všechno sledovala a vstřebávala se zatajeným dechem, držela se Matyho za ruku a oba mlčeli.

Pak po Buckingham Gate na Victoria Street, doprava, a před Westminsterskou katedrálou už úpěla.

„Více už toho nezvládnou, pojď, tady chvílku zůstaneme.“ Před katedrálou je trávník a lavičky a stačilo si jen sednout a dívat se, protože to za to stojí. Hodněkrát to vidíte v televizi, všechny důležité svatby a pohřby, závoje od oltáře až ke vchodu – a to je teda kus cesty.

I Diana tudy šla, tehdy určitě moc šťastná. A stejně vás to ohromí, protože kromě Diany tudy šla skoro celá anglická historie.

„Nádhera, že?“ vydechl vedle ní Maty.

„Nádhera? Víš, já vůbec nevím, jak to pojmenovat, ale cítíš tu obrovskou energii, co z té katedrály vychází? Jsem tak ráda, že jsme tady.“

A s vlhkýma očima stiskla Matymu ruku.



Sendvič zakoupený u rychlého občerstvení jim dodal energii akorát tak na cestu do hotelu.

Jana byla nezvykle tichá, záhadně se usmívala jak Mona Lisa.

„Co je?“ zeptal se Maty.

„Nic, v pohodě. Jen to na mě udělalo dojem.“

„Jako co? Co z toho? Co největší?“

„Ta energie z katedrály. Je tak pozitivní a tak stálá, tak dobrá a velká.“

„Ty vidíš, jak je velká?“

„Já nevím, jestli to vidím. Asi vidím, asi cítím. Je to tak zářivé a pevné.“

Byla tak krásná, když to říkala, tak trochu záhadná, trochu jiná a i takovou ji moc miloval. On sám měl památky a historii rád, obdivoval architekturu, velikost a velkorysost staveb, znal jejich historii, ale tu zářivou a pevnou energii, jak říkala, tu necítil. A tak ji jen s pochopením držel za ruku a nechal, ať se s tím vyrovná po svém.

Když na hotelu konečně promluvila, měla pořád ten záhadný úsměv.

„Chtěla bych vidět ten nový památník Dianě. Nedávno ho přece slavnostně otevřeli, víš, jak o něm novináři řekli, že je to nejdražší okap na světě, slyšels to v televizi?“

Jen si pomyslel, že to je vlastně dobrý nápad, a nahlas řekl: „To by neměl být vůbec problém, musí to být někde naproti v Hyde parku, uděláme si tam po jídle procházku.“



„No, tak to ne, okap to není, dokonce je to zajímavé a hezké,“ hodnotila moderní umělecké dílo Jana. Odpočinitá a najezená byla zase schopná, jak říkala, vstřebávat.

„Ale?“ provokoval Maty.

„Ale nic více. Není to tady. Když zavřu oči, slyším zurčet vodu a je to příjemné. Když je otevřu, vidím, proč ji slyším, ale nic víc. Žádná nahromaděná energie z historie. Park, hezký tichý park, jako stvořený na večerní procházky. Víš, s Dianou to nemá nic společného... zatím. Až sem budou lidi kvůli ní chodit, jestli budou, tak se to naplní, protože myšlenky jsou úžasným zdrojem energie. No, bude to... ale chvílku to potrvá.“



Ráno bylo opravdu typicky londýnské. Probudila se dřív, Maty ještě pravidelně odfukoval, tiše si udělala kávu, zapálila cigáro a zírala na nádhernou londýnskou mlhu. Měla v duši úplný klid. Hluk města k ní pronikal jakoby z velké, hodně velké dálky. Tak v takové mlze bych se i ztratila, pomyslela si a otevřela okno. Jako na povel se mlha

začala protrhávat, některé zvuky sílily, některé se pořád ještě ztrácely a Maty se začal vrtět.

Než dokouřila druhou cigaretu, město na ni začalo doléhat celou svou silou a přibralo s sebou i zatím nesmělé, ale už hřející slunce.

Bude krásný den, pomyslela si znova a dopíjela kávu. Při představě, co všechno je dnes ještě čeká, se jí objevil na tváři skoro zamilovaný úsměv.

„Milááčku, na co myslíš?“ ozvalo se z pelíšku.

„Živáš, nebo ses na něco ptal?“ otočila se k Matymu. „Představuju si, co všechno nás dnes čeká, kam půjdeme a tak. No, a víš co? Těch zážitků je na mě moc, tak jsem se rozhodla si dělat poznámky, takový cestovní deník, co říkáš?“

„Můj milý deníčku,“ zachechtal se Maty, pak zvážněl. „Bezva nápad a máš zápisníček?“

„To je to poslední, co by mi chybělo,“ zamávala vítězně hnusným zeleným školním sešitem. „Sešitek mám a pero mi půjčíš, že?“

„Kterékoliv, na které si ukážeš,“ znova se chechtal Maty, ale hned vstal, během chvilky měl v ruce dvě pera a dvě propisky a řekl: „Zavři oči a vybírej.“

Zavřela oči a vybrala si, udělala nadpis na první řádek sešitku:

LONDÝN, na druhý JANA SUCHAROVÁ.

Otevřela sešit, zadívala se soustředěně na první stránku, kousla do vršku pera a zavřela sešit. „No, uvidíme.“ A plácla s ním na stůl.



„Začneme dnes na Oxford street, souhlasíš?“ navrhoval u snídaně Maty s pusou plnou milovaných míchaných vajíček.

„Určitě, ale Oxford street je teda dost široký pojem, je pěkně dlouhá. Začneme teda na její jedné straně, si chtěl říct, že?“

„No, vezmeme si mapu a vždycky se jen zastavíme tam, kde budeme chtít.“

Maty se smířlivě šklebil a jí bylo jasné, že dnes se prostě bez mapy nejde, a tak nadšeně souhlasila. Maty našpulil pusu a udělal mlask, jako že jí líbá. Ale s plnou pusou to stejně nejde, tak se poprskal a to se mu vůbec nelíbilo. Utíral si vajíčka s košile ubrouskem, ale vypadal nesmírně spokojeně.

„Tak jo, kávu si dáme někde cestou na zahrádce, kdybychom se náhodou unavili nebo byli bezradní a potřebovali bychom se podívat do mapy, že?“ Jana se snažila být milá a z druhé strany stolu přítel tělo další mlasknutí, tentokrát bez vajíček. Dopila svůj džus a šlo se.



Oxford street navazovala na Hyde park na opačné straně, než kde bydleli, ale vydali se odhodlaně pěšky. Nebylo špatné zjistit, že Hyde park je ve skutečnosti úplně jiný ve dne, než se jim zdál při večerních procházkách. Hlavně byl velký, živý, táhlo se přes něj jezero, byly tady kavárničky, restaurace, zahrádky... bez mapy by se byli ztratili už i v něm. Maty byl na koni a Jana to ráda uznala.

„Ještě že tu mapu máme zlato.“ A než došli na samotnou Oxford street, bylo jasné, že napřed kafe, a to pořádně velké a sladké. A jednu vodu tam a jednu s sebou a šlapalo se dál.

Jana objevovala vnější krásu historických a známých budov, Maty komentoval všechno s mapou v ruce. Předávali si zážitky a prožitky maximálně spokojení.

„Mám návrh.“ Maty měl zase ten svůj vítězoslavný výraz a poporostl alespoň o půl centimetru. „Bylas někdy v SOHO?“ zvedl oči od mapy.

„Chceš říct, že to je někde tady? Tak mě netrap, víš, že to je jedna z věcí, kterou si člověk podle názvu jen představuje, a že tam určitě chci.“

„Podle mapy je to za rohem.“

A bylo.

Ve čtvrti „SOHO“ se toho podle knížek, detektivek a různých filmů už stalo tolik, že jen samotný název jim zněl tajemně a nepředvídatelně.

V první hospůdce se pořádně najedli, ve druhé si dali kávu, ve třetí cider, což je něco jako jablečný mošt s alkoholem, ale chutná to báječně.

Pak toho všeho litovali, protože naráželi na další hospůdky, obchůdky, tržiště a do všech se prostě vlézt nedá, a tak si opakovali, že tam půjdou příště.

A Jana měla stále pocit, že nevidí všechno, co chtěla, jako by vnímala jen povrch toho všeho a nemohla se té čtvrti dostat pod kůži, a pak si řekla, že to je asi tím, jaké měla už dopředu představy.

Bylo dost po poledni, tak si dali další kafe a vodu a drink. Maty rozložil mapu a píchl prstem: „Hele, tady blízko je Britské muzeum.“

Jana zrovna s nohama na jeho židli labužnický potahovala z cigarety, uvolněně opřena, najednou zpozorněla: „Promiň?“

„No, Britské muzeum je tady hned přes jeden dva, možná více rohů, ale kousek.“

„Maty, už ti nikdy nebudu nadávat, že máš mapu. Víš, že součástí toho muzea je Egyptská expozice, jedna z největších a nejvýznamnějších

na světě, a já jsem na to úplně zapoměla... jak jsem na to mohla zapomenout? Maty, jak to, že nás to nenapadlo, vlastně mě? Víš, co to znamená?“

Byla úplně rozrušená, jako kdyby rozbila atom, a Maty ji sledoval, jak drmolí a přeríkává se, a díval se s hlavou mírně nakloněnou nalevo, litoval, že takové její výstupy jsou neopakovatelné, a pak hodně jasně, s hlavou nakloněnou zase na opačnou stranu a úplně vážně řekl: „Vím.“

Samozřejmě že to věděl, znal její lásku k historii Egypta a hlavně, kdykoliv bezradně přemýšlel o dárku pro ni, koupil nakonec jakoukoliv knihu o Egyptě a vždycky se trefil. Milovala knihy faktů, ale i romány z historie, záleželo na autorovi. Kdykoliv sledovala nějaký dokument o Egyptě v televizi, byla rozrušená, nikdo ji nesměl obtěžovat, a když se děti ptaly proč, řekla, že má pocit, že jí něco unikne.

Tak to začal brát jako jejího koníčka, dokonce její kvanta znalostí a hledání souvislostí mezi nimi částečně obdivoval a doma to všichni brali jako samozřejmost. Říkali jí „naše mamča egyptolog“ a nikdy je nenapadlo za tím hledat něco jiného, třeba si dělat legraci, že byla v minulém životě Kleopatry nebo tak něco.

„Nelze být v Londýně a nenavštívit Britské muzeum,“ snažil se ji trošku uklidnit Maty, i když věděl, že jí jde přesně o Egypt.

„Ale nevím, jestli ještě dnes...“

„Samozřejmě že ještě dnes,“ naoko podrážděně zareagovala Jana, „a netrap mě, jo?“

A nadšeně pokračovala: „Obhlédneme to, ještě je času dost, zjistíme otevírací dobu, co všechno tam je, můžeme tam jít třeba dvakrát, že?“

Maty byl ztracený, nemělo žádný smysl odporovat, ani to v takových situacích nedělal. „Tak jo, vyrazíme, ať aspoň přesně zjistíme, kde to je. Jsou čtyři hodiny, no, nevím, v kolik zavírá, ale radši pojďme.“

Jana vyrazila jako první, hned špatně odbočila a Maty ji brzdil a směřoval do těch správných uliček a snažil se ji trošku zpomalit. Ale bylo to zbytečné, tak jen vykřikoval, ať odbočí. Naštěstí muzeum opravdu nebylo daleko a už byli před ním a Jana vydechla: „Skvěle, hurá, jsme tady, to je teda trefa, je nádherné! Jdeme hned dovnitř, jo?“

Dovnitř už naštěstí skoro nikdo nešel, taky proč, když do tak obrovského muzea se chodí ráno a na celý den, a ne skoro dvě hodiny před zavírací dobou. O to víc lidí vycházelo a brebentilo a vypadalo unaveně a Jana jim záviděla, že už tam byli a ona ne, a hrnula se dopředu v protiproudu toho zástupu úplně cizích lidí různých národností a barev pleti a byla nadšená.

Naštěstí mířila k hlavní pokladně a u ní zůstala stát.

„Už jsem si myslel, že půjdeš bez vstupenky,“ došel ji Maty, když se zastavila.

„Chvilku počkej, půjdu zjistit, jak to funguje.“ Nechal ji stát ve vestibulu a zamířil k pokladně, touto dobou už bez fronty.

Jana si z úctou prohlížela i vestibul, našla stojánek s plánky muzea, a než se Maty vrátil, věděla už, kterým směrem vyrazí.

„Tak jo, na ty dvě hodinky to máme se slevou,“ vrátil se vítězně Maty.

„Půjdeme napřed omrknout ten Egypt, jo?“ Jana nečekala na odpověď a odhodlaně zamířila k Egyptské expozici, která začínala velkým kamenným portálem plným egyptských znaků a hieroglyfů.

„Je to nádhera,“ vzdychala, stoupala po schodech k portálu. Cítila, jak jí naskakuje husí kůže, trošku jí brní prsty a trošku je jí zima, ale sváděla to na rozrušení, na to, jak se hrozně těší.

Maty šel hned za ní, a když se nahoře náhle zastavila, málem do ní vrazil.

„Tati... tati, proboha, co tady děláš?!“ Maty sledoval, jak zírá na muže nenápadně stojícího vlevo od dveří a rychle mu to došlo: „Ježíš, Jani, ten chlap vypadá jak děda, jak tvůj otec.“

Podíval se na Janu. Byla bledá, brada se jí třepala a vypadalo to, že začne každou chvíli brečet.

„Jani, on tak jen vypadá, to není děda, děda byl přece o hodně menší a hubenější... no, tady ten děda je taky hubenej, to je pravda, ale, Jani, děda to není, nemůže být, ale je mu teda podobný, to teda jo.“

Jana se pořád nemohla pohnout, a tak ji Maty chytil za loket, rozhlížel se po něčem na sezení, ale nic tam nebylo. Vrátili se pár kroků zpátky a dosedli na lavici u zdi.

„To mi dělá schválně,“ Jana měla pláč na krajíčku.

„Do Egypta jsme nemohli a já nevím proč, jdu do muzea a tady si stojí u dveří tatínek, dělá jakoby nic, jako by nechtěl, abych tam šla, stejně si mě ani nevšiml, jenom si tam stojí, krucinál, Maty, co se to děje?“

„Nic se neděje, Jani, prostě je tu nějaký hlídač, nebo zřízenec, který se jen hodně podobá dědovi, a to je všechno. Ty jsi trošku rozrušená, tak si to moc bereš. Je to náhoda.“

„Maty, ty víš dobře, že já na náhody nevěřím, podle mě se nic neděje náhodou a všechno má svůj smysl a důvod.“

„Já vím.“ Maty ji držel za lehce zpocenou a chladnou ruku. „Ale jestli tě nějak neuklidním, tak pochop, že se nakonec nedostaneme

ani do muzea a to už by teda bylo moc divné. Jestli to nepřekonáme, tak nám zavřou.“

„Bože, já jsem ale pitomá, já vím, že to nemůže být otec, ale uznej, ta podoba... tak to zkusíme znova, jo?“

„Je to jenom hlídač,“ přesvědčovala se Jana nahlas a oba odhodlaně prošli znova hlavním portálem do prvního sálu egyptských sbírek.

„Víš, pro mě je to jako sen, jako by se mi to všechno zdálo,“ byla její první a poslední věta, než se rozdělili a pomalu, velmi pomalu si začali prohlížet jednotlivé části sbírek, u ucha sluchátko s výkladem v angličtině.

Jana sluchátko po chvílce vypla. Měla pocit, že ji ruší, že nechce výklad. Navíc časovou posloupnost, dynastie a většinu faraonů měla v malíčku. Potřebovala to vnímat jinak.

U jednoho z kamenných vlysů se zastavila.

Jako by se kolem ní ochladilo.

Kámen s hieroglyfy ji přitahoval jako magnet.

Kolem ní bylo najednou úplně ticho.

„Je tady někdo?!“ snažila se vykřiknout, ale nemohla.

Ucítila lehké brnění konečků prstů, taky kolem nosu a úst, udělalo se jí špatně tak jako v letadle, na horním rtu cítila studený pot. Brnění stoupalo k loktům, ke kolenům...

Sílil horký vítr, chvilku měla pocit, že vychází z kamene, ale to ne, bylo to jakoby z boku, ale vlasy jí necuchal, jako by je něco drželo. Sílily zvuky, vůně vody, tlející vody a listí, slyšela ptáky, které nikdy neslyšela. Ale věděla, co to je. Najednou vůně květin... kde se vzala tady v muzeu taková vůně a takové květiny tady ani nejsou... vítr sílil.

Další vůně jí připomněla dětství, kostel, varhany, ruka tatínka, který ji vedl, ale hned to bylo všechno pryč. Bylo to kadidlo... byl to kostel... ne, není to kostel.

Vítr skučel a byl nesnesitelný, horký a prudký, pak se k ní prodíraly hlasy, ale přes vítr neslyšela vůbec nic, jen znova cítila tu příjemnou, známou a uklidňující vůni kadidla.

Ta vůně byla silnější než všechno ostatní... vůně kadidla a myrhy. Obklopovala ji všude, byla silnější než vítr, silnější než její vlastní vůle.



Paul

Paul Carpenter pracoval v muzeu necelé čtyři roky a svou práci nesmírně miloval. Miloval historii, starověké památky a ze všeho nejvíc starověký Egypt. Jako člen britské expedice egyptologů strávil část svého života na vykopávkách. Dodnes cítil to vzrušení, když mu rukama procházely úlomky časů dávno, dávno minulých, nádoby, části džbánů a šperků tisíce let staré. Po nocích se mu v polospánku i ve snech vybavovaly situace, okolnosti a lidé, kterým ty předměty prošly rukama.

V Egyptě se cítil jako doma. Původem Čech, ale většinu svého života trávil v Anglii, Mexiku a Jižní Americe. Všude se ale zajímal o totéž. Historie, pyramidy, vykopávky. Napsal několik odborných knih o významu starověkých památek, zpracoval soubory nalezišť a dokázal jako jeden z mála hledat souvislosti a příčiny zániku jednotlivých civilizací. Spolupracoval se světově uznávanými univerzi-

tami, nějakou dobu i přednášel na britské univerzitě, ale cítil, že tento způsob práce mu nevyhovuje.

Musel se stále vracet do Egypta.

Nemusel už pracovat.

Cítil, že je Egyptán s anglickým pasem

Jeho žena Eve byla Angličanka.

Při svých pobytech v Egyptě s neuvěřitelnou lehkostí a bez výčitek miloval několik žen. Úplně přirozeně, bez závazků a předsudků.

Jednu ze svých egyptských lásek ale miloval nejvíce. Byla to ta první a ta jediná mu porodila syna. Žili spolu dva roky, tehdy na předměstí Káhiry.

Pak byl pět let v Mexiku.

A potom dva roky v Anglii.



Svého sedmiletého syna poznal při svém dalším pobytu v Egyptě. Tentokrát se přidal k českým egyptologům. Táhl ho to do Abúsíru, a tak svůj čas dělil na práci při výzkumu Ptahšepesovy mastaby a na čas se svým synem. Spřátelili se tak přirozeně, že čas, kdy spolu být nemohli, nebyl vůbec podstatný. Paul často cestoval, ale už ne na roky, spíše týdny nebo měsíce. Pořizoval vědeckou dokumentaci, hrabal se v archivech a navštěvoval depozitáře muzeí.

Zajímala ho práce na objasnění závažné kapitoly v dějinách lidstva. Týkala se úplného zániku Staré říše, který vyvrcholil hospodářským úpadkem 6. dynastie.

Svého syna miloval takového, jaký byl. Jejich vztah byl přirozený a nekomplikovaný. Stejně přirozeně se již neobnovil vztah k synově

matce. Dávno žila s jiným mužem a měla další dva syny. Tou dobou připravoval vydání své poslední knihy o historii objevů na Jižním poli v Abúsíru a zpracovával dokumentaci „otisků pečeti“.

Jeho bystrý černovlasý a černooký syn mu vydatně pomáhal.

Po dokončení podkladů ke knize se vydal nočním letem do Londýna.

Zpráva o tragické smrti jeho syna jej zastihla ve dveřích při návratu do jeho londýnského bytu.

Nevěřil. Nemohl. Nemohl ani plakat.

Jeho žena mu byla dva týdny tichým přítelem. Pak ji požádal o doprovod zpět do Egypta.

Odmítla. To nebyl její svět. Žila svůj život, měla svou práci. Spolu děti neměli.

Zhroutil se po návratu do Abúsíru, na místě, kde se svým synem trávil nejvíce času.

Proplakal mnoho nocí a s pocitem nevýslovného smutku a ztráty se vydal na poslední cestu svým milovaným Egyptem. Něco uvnitř něj se postupně měnilo.

Jeho kroky bloudily chrámy v Abú Simbelu, Karnaku, Luxoru, prošel Údolím králů a Údolím královen. Ale jeho duch se vznášel až u vrcholků sloupů a pylonů, naslouchal té pravé životní moudrosti.

Naslouchal bohům a taky tomu jednomu jedinému, který z Egypta vzešel při exodu. Vstřebával chvění vesmíru a vlastního podvědomí. Když prošel největší pyramidou a stál před kamennou tváří sfingy, konečně pochopil.

Teď teprve je na začátku cesty, na místě, kterým stokrát prošel. Jeho mysl se najednou jakoby otevřela tak, jako se otevrou oči zaslepenému.

V srdci i duši měl klid, s láskou se rozloučil se svým synem. Teď už věděl, že díky němu získal nový pohled na život, ale taky to, že musí jít dál, že to, co odhalil, je opravdu jen obzor a za ním tolik netušeného a pro něj zatím nepoznaného. Měl v sobě obrovskou energii a chuť do života.

Nemyslel na peníze, těch měl dost ze svých vydaných knih a skript. Myslel na svět, který se mu najednou změnil. Začal se nahlas smát sám sobě.

Ne svět, ne život, ale on se změnil, změnil se jeho pohled na lidské bytí, na podstatu a bohatost života, na jeho smysl.

Po návratu do Londýna uzavřel se svojí ženou tiché příměří beze slova výčitek nebo hořkosti. Stali se partnery respektujícími jeden druhého, postupem času přáteli a nakonec ve své ženě našel i milenku. Za všechno byl vděčný svému novému pohledu na svět. Začal k ní cítit zvláštní druh lásky.

Na druhé straně naplňoval svoji bezednou mysl věděním, které nemělo konce. Navštěvoval přednášky o duchovní energii, ezoterice, psychologicko–filosofických studiích, síle čaker a zákonech ducha. Pronikal do tajemství příčin nemocí těla a nevědomého stavu duše.

Všechno to pro něj bylo přirozené a samozřejmé. Podle vnějších tělesných příznaků dokázal rozeznat nemocnou duši člověka a pokoušel se ji léčit. Bylo snadné odhadnout stav nemocného podle vibrací, které vydával, tvaru a barev jeho čaker, ale nebylo tak snadné ho léčit. Brzy zjistil, že léčit duši je daleko těžší než léčit tělesné příznaky. Člověk je tvor netrpělivý a svou nemoc nenávidí. Chce prášek nebo lék, který hned zabere, zbaví ho bolesti, udělá ho silným, zdravým, plným energie.

Ale zázračný lék neexistuje.

Lékem je cesta k rovnováze mezi duší a tělem, světem a člověkem.

Dalším Paulovým krokem bylo studium homeopatické léčby, akupresura, relaxační masáže a hlubinná psychoterapie.

Po dvanácti letech nabyl jistoty, že je dobrým léčitelem. Bylo mu 75 let a snažil se pomáhat všem, kteří byli ochotni spolupracovat, přijmout jeho styl léčby nejen těla, ale i duše.

Práci v muzeu přijal ne jako odborník na staroegyptské památky, ale jen pro svou radost a odpočinek. Prostě tam jen byl, radoval se z nádherných pozůstatků dávné historie a čerpal z nich energii. Byl tam jen pár odpolední v týdnu podle potřeby, ale většinu času věnoval svým pacientům.

To odpoledne, kdy do muzea přišli Jana a Matyáš Suchařovi, tam vůbec neměl být. Náhodou mu zavolał kolega, že si potřebuje něco zařídít, a on měl také náhodou volno, tak s radostí přijal. Ale na náhody nevěřil.

Mladou ženu vycítil při jejím příchodu vstupním portálem. Ani se na ni nemusel dívat. Vyzařovala zmatek a vibrace, ve kterých se ani on sám zpočátku nevyznal. Pak to zesláblo. Popošel ke vstupu a sledoval rozrušenou mladou ženu, plačící a bojující sama se sebou. Velmi hezký muž ji utěšoval, povzbuzoval. Když se na něj Paul zaměřil, téměř nahlas vydechl: „Obdivuhodný pár.“ Ten muž měl v sobě vzácnou vyrovnanost a klid. Připomínal mu růžového plameňáka, stojícího na jedné tenké noze v příboji vln na břehu moře.

Prostě jen stojí a sílu dorážejících vln vyrovnává lehkým pohybem těla a vlastním vnitřním klidem.

Zaslechl češtinu a uklidňující hlas muže. Vrátil se na své místo a dychtivě vyčkával.